

ใบความรู้ที่ 1

พลเมืองเรื่องดีในวิถีชีวิตประชาธิปไตย

ความหมายของ “พลเมืองดี” ในวิถีชีวิตประชาธิปไตย

พจนานุกรมนักเรียนฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของคำต่าง ๆ ดังนี้

“พลเมือง” หมายถึง ชาวเมือง ชาวประเทศ ประชาชน

“วิถี” หมายถึง สาย แนว ทาง ถนน

“ประชาธิปไตย” หมายถึง แบบการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่

ดังนั้นคำว่า “พลเมืองดีในวิถีชีวิตประชาธิปไตย” จึงหมายถึง พลเมืองที่มีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ เป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรมของศาสนา มีหลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต ปฏิบัติตนตามกฎหมายดำรงตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ให้เป็นสังคมและประเทศประชาธิปไตยอย่างแท้จริงหลักการทางประชาธิปไตย

หลักการทางประชาธิปไตยที่สำคัญ ได้แก่

- 1.หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน หมายถึง ประชาชนเป็นเจ้าของ อำนาจสูงสุดในการปกครองรัฐ
- 2.หลักความเสมอภาค หมายถึง ความเท่าเทียมกันในสังคมประชาธิปไตย ถือว่าทุกคนที่เกิดมาจะมีความเท่าเทียมกันในฐานะการเป็นประชากรของรัฐ ได้แก่ มีสิทธิเสรีภาพ มีหน้าที่เสมอภาคกัน ไม่มีการแบ่งชนชั้นหรือการเลือกปฏิบัติ ควรดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ไม่ข่มเหงรังแกคนที่อ่อนแอหรือยากจนกว่า
- 3.หลักนิติธรรม หมายถึง การใช้หลักกฎหมายเป็นกฎเกณฑ์การอยู่ร่วมกัน เพื่อความสงบสุขของสังคม
- 4.หลักเหตุผล หมายถึง การใช้เหตุผลที่ถูกต้องในการตัดสินหรือยุติปัญหาในสังคม
- 5.หลักการถือเสียงข้างมาก หมายถึง การลงมติโดยยอมรับเสียงส่วนใหญ่ในสังคมประชาธิปไตย ครอบครัวประชาธิปไตย จึงใช้หลักการถือเสียงข้างมากเพื่อลงมติในประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างสันติวิธี
- 6.หลักประนีประนอม หมายถึง การลดความขัดแย้งโดยการผ่อนหนักผ่อนเบาให้กัน ร่วมมือกันเพื่อเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ หลักการทางประชาธิปไตยจึงเป็นหลักการสำคัญที่นำมาใช้ในการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคมได้

แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตย

พลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยควรมีแนวทางการปฏิบัติตนดังนี้ คือ

- 1) ด้านสังคม ได้แก่
 - (1) การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
 - (2) การรับฟังข้อคิดเห็นของผู้อื่น
 - (3) การยอมรับเมื่อผู้อื่นมีเหตุผลที่ดีกว่า
 - (4) การตัดสินใจโดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์
 - (5) การเคารพระเบียบของสังคม
 - (6) การมีจิตสาธารณะ คือ เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมและรักษาสาธารณสมบัติ
 - 2) ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่
 - (1) การประหยัดและอดออมในครอบครัว
 - (2) การซื้อสัตย์สุจริตต่ออาชีพที่ทำ
 - (3) การพัฒนางานอาชีพให้ก้าวหน้า
 - (4) การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
 - (5) การสร้างงานและสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมไทยและสังคมโลก
 - (6) การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี มีความซื่อสัตย์ ยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ดีต่อชาติเป็นสำคัญ
- 3) ด้านการเมืองการปกครอง ได้แก่
 - (1) การเคารพกฎหมาย
 - (2) การรับฟังข้อคิดเห็นของทุกคนโดยอดทนต่อความขัดแย้งที่เกิดขึ้น

- (3) การยอมรับในเหตุผลที่ดีกว่า
- (4) การซื้อสัตย์ต่อหน้าที่โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน
- (5) การกล้าเสนอความคิดเห็นต่อส่วนรวม กล้าเสนอตนเองในการทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา
- (6) การทำงานอย่างเต็มความสามารถ เต็มเวลา

ใบงานที่ 1

วิชา ความเป็นพลเมืองไทย

คำสั่ง ให้นักศึกษาอ่านและศึกษาจากใบความรู้ที่ 1 และตอบคำถามต่อไปนี้

1. คำว่า “พลเมืองดีในวิถีชีวิตประชาธิปไตย” หมายถึง.....

.....

.....

.....

2. จงบอกหลักการทางประชาธิปไตยที่สำคัญโดยย่อมาให้ครบ

- 2.1
- 2.2
- 2.3
- 2.4
- 2.5
- 2.6

3. พลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยควรมีแนวทางการปฏิบัติตน ด้านสังคมอย่างไรบ้าง บอกมาให้ครบ

- 3.1
- 3.2
- 3.3
- 3.4
- 3.5
- 3.6

หมายเหตุ ให้ส่งครูเฉพาะใบงาน